

Raport Prezydenta Miasta Białegostoku z realizacji „Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030” za lata 2023-2024

Uchwałą Nr XIV/210/19 z dnia 23 września 2019 r. Rada Miasta Białystok przyjęła „Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030”. W dokumencie tym zaplanowano działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności miasta na występujące zmiany klimatu. Dokument wskazuje działania mające na celu dostosowanie miasta do zmieniających się warunków klimatycznych oraz złagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

W oparciu o wyniki prowadzonych w ramach opracowywania dokumentu analiz występowania i intensyfikacji zjawisk klimatycznych uznano, że najbardziej groźnymi dla Miasta Białystok może być występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu, silne porywy wiatru oraz występowanie fal upałów i susz. Oceniono, iż w Białymstoku na zmiany klimatu szczególnie wrażliwe są następujące, uznane za kluczowe, sektory: gospodarki wodnej, gospodarki przestrzennej, transportu oraz zdrowia publicznego (w powiązaniu z usługami publicznymi).

Zgodnie z założeniami dokumentu, Plan adaptacji podlega bieżącemu monitoringowi realizacji działań oraz okresowej ewaluacji wdrażania dokumentu. W cyklach dwuletnich planowane jest przygotowanie raportu zawierającego szczegółowe informacje z przebiegu realizacji i efektów poszczególnych zadań zapisanych w Planie oraz wyniku przeprowadzonej ewaluacji. Zadanie to powierzono Departamentowi Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska we współpracy z innymi Departamentami i Biurami wymienionymi jako kluczowe do wdrażania Planu Adaptacji. Ocena postępu realizacji Planu dokonywana jest na podstawie informacji przekazanych przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań adaptacyjnych.

Raport zawiera podstawowe informacje o zaplanowanych, realizowanych i wykonanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym. Podstawą badania ewaluacyjnego jest analiza kształtowania się wartości wskaźników przyjętych do oceny osiągnięcia celów Planu.

Poniższy raport jest trzecim sprawozdaniem podsumowującym przebieg realizacji Planu w latach 2023 – 2024.

Pierwszy okres sprawozdawczy obejmował rok 2019 i 2020, drugi obejmował rok 2021 i 2022.

W „Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030” przewidziano 51 działań adaptacyjnych przypisanych sześciu celom strategicznym, które usystematyzowano jako działania edukacyjno-informacyjne, organizacyjne i techniczne. Zadania zrealizowane na terenie Białegostoku w latach 2023-2024 wpisujące się ww. działania zestawiono w tabeli nr 1. W omawianym okresie sprawozdawczym Miasto Białystok oraz jednostki podległe na działania adaptacyjne wydatkowało:

- w 2023 r. **60 561 881,05 zł** z czego 17 724 999,60 zł pochodziło z budżetu gminy natomiast 3 925 814,60 zł z budżetów jednostek zewnętrznych,
- w 2024 r. **35 115 792,89 zł** z czego 13 876 802,78 zł pochodziło z budżetu gminy natomiast 6 033 703,52 zł z budżetów jednostek zewnętrznych.

Na realizację wykazanych działań uzyskano dofinansowanie zewnętrzne (środki unijne) w wysokości:

- w 2023 r. – **38 911 066,85 zł**,
- w 2024 r. – **15 205 286,59 zł**

WZ. PREZYDENTA MIASTA

Rafał Rudnicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Załącznik nr 1 - Informacja o przebiegu realizacji Planu Adaptacji za lata 2023-2024													
Kategoria działań	Działanie	Status realizacji			Czas realizacji		Łączny koszt prowadzonych działań [zł]		Koszty poniesione z budżetu Gminy [zł]		Koszty poniesione przez Jednostki [zł]		Źródła pozyskanych środków finansowych
		zainicjowanych	zaplanych	realizowanych	zrealizowanych	2023	2024	2023	2024	2023	2024		
Działanie 2.1. Przygotowanie i przeprowadzenie badań świadomości społecznej w zakresie zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu													
	<i>Badanie opinii mieszkańców nt. zadowolenia z warunków życia w Białymstoku</i>			1	9.X-30.XII.2023 r.	-	50 000,00	-	50 000,00	-	0,00	-	budżet miasta
Działanie 2.3. Cykliczne wykłady, prelekcje otwarte, w tym w zakresie efektywności energetycznej i gospodarowania wodą, ochrony powietrza i OZE													
	<i>Uczestniczenie w Równoległości o Puchar Rowerowej Stolicy Polski</i>			2	1-30.VI.2023 r.	1-30.VI.2024 r.	9 537,71	7 200,00	9 537,71	7 200,00	0,00	0,00	budżet miasta
	<i>Epi Centrum Nauki - edukacja klimatyczna i energetyczna w przestrzeni ekspozycji Wystawy Głównej; interaktywne stanowiska edukacyjne, takie jak: Ogniwoda, Samochód elektryczny, Panel fotowoltaiczny, Elekrownia jądrowa, Energia śmieci - działania edukacyjne mające na celu podnoszenie świadomości ekologicznej</i>		x		cały rok	cały rok							Białostocki Park Naukowo-Technologiczny
Działania realizowane w ramach obowiązków służbowych.													

Electrum Eco Hive - edukacyjna instalacja z klocków LEGO (makieta - "Miasto przyszłości", z zastosowaniem nowoczesnych technologii klimatycznych i energetycznych; 9 interaktywnych modułów - innowacyjne rozwiązania w zakresie odnawialnych źródeł energii i urbanistyki)	x	127	78	49	83 340,00	0,00	75 000,00	0,00	0,00	0,00	dotacja przyznana Miastu Białystok w kwocie 75000zł na dofinansowanie zadania w ramach Programu Priorytetowego "Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej"	Departament Edukacji		
												Działania realizowane w ramach obowiązków służbowych; nie poniesiono kosztów instalacji.	Departament Edukacji	
Działanie 2.5 Szkolenia i warsztaty														
Szkolenia pokazowe, warsztaty z udziałem dzieci i młodzieży	7	9	11	607	326	308	278 536,89	24 415,00	264 742,46	2 677,20	486,61	12 011,58	środki budżetu miasta, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, Podlaska regionalna organizacja turystyczna, RDW	Departament Edukacji
Pilotazowe warsztaty - "Zielona energia klocków po klocku" - interaktywne zabawy; promocja odnawialnych źródeł energii oraz popularyzacja technologii przyszłości; działania edukacyjne, mające na celu podnoszenie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży.	x					cały rok							Działania realizowane w ramach obowiązków służbowych.	Białostocki Park Naukowo-Technologiczny

Wodociąg Biłostockie Sp.z o.o.											Biuro Zarządzania Kryzysowego										
Warsztaty szkoleniowe realizowane w salach OGNIK											bezkosztowo										
21	213	0	213	156	0	156	3	127	86	bezkosztowo											
3	6	0	6	0	0	0	3	153	bezkosztowo												
Spotkania edukacyjne z zakresu kształtowania postaw proekologicznych											bezkosztowo										
Wspólne szkolenia, ćwiczenia i treningi administracji samorządowej, instytucji monitorujących stan środowiska oraz służb, straży i inspekcji w ramach zarządzania kryzysowego											bezkosztowo										
Zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków i uczniów klas 1-3 w szkołach podstawowych pn. „Historia Kropelki Wody”											bezkosztowo										
Udział w Targach Dziecięco - Młodzieżowych Młody Biłystok											bezkosztowo										
Konkurs plastyczny w związku ze Światowym Dniem Wody											449,09										
Akcja informacyjno - edukacyjna pn. "Dziecięca Szkoła Bezpieczeństwa"											449,09										
Wsparcie projektu uczniów realizujących projekt Moc Filtraków											bezkosztowo										
Wycieczki na obiekty Wodociągów Biłostockich dzieci i studentów											bezkosztowo										
											449,09										
											środki własne Wodociągów Biłostockich Sp.z o.o.										
											449,09										
											7										
											1										
											15										
											10										

Warsztaty z szeroko pojętej edukacji ekologicznej, które zawierają elementy związane z informowaniem najmłodszych mieszkańców miasta o konieczności podejmowania działań związanych z adaptacją do zmian klimatu, tj. np. ochrona terenów dolin rzecznych		27	11	16	0,00 zł	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0,00 zł	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0,00 zł	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	Departament Gospodarki Komunalnej
Zakup urządzenia do wykonywania prób obciążeniowych drzew wraz ze szkoleniem z praktycznego wykorzystania urządzenia dla pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku		1		1		60 165,00 zł		60 165,00			
Akcja związana z ochroną ptaków zamieszkujących teren Białegostoku. W lutym 2023 Miasto Białystok rozdało łącznie 360 szt. budek lęgowych dla ptaków. W lutym 2024 Miasto rozdało łącznie 452 szt. budek lęgowych dla ptaków.		2	1	1	16 519,00	15 996,16	16 519,00	15 996,16	0,00	0,00	
Działanie 4.2 Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury, dostosowanie jej użyteczności dla społeczeństwa											
Polityka rozwoju powierzchni biologicznie czynnej na terenie miasta - poprzez zobowiązanie do wykonywania nasadzeń zastępczych za usunane drzewa, a także utrzymywanie jak największej powierzchni terenów biologicznie czynnych poprzez wydawanie decyzji odnawiających usunięcia drzew		x	cały rok	cały rok	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł - działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	Departament Gospodarki Komunalnej

Działanie 4.7 Budowa systemu optymalizacji zużycia i dystrybucji wody w mieście														
Działanie 4.7 Budowa systemu optymalizacji zużycia i dystrybucji wody w mieście	Udział w Festynach Rodzinnych organizowanych m.in. przez Urząd Miejski w Białymstoku, Fundację Białystok Biega, Placówki Organizacji Publicznej poprzez promocję picia wody prosto z kranu	36	18	18	3 116,15	3 783,44					3 116,15	3 783,44	Wodociąg Białostockie Sp.z o.o.	
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
Działanie 1.2 Opracowanie systemu prognoz wpływu zagrożeń klimatycznych z uwzględnieniem rozwoju miasta	Udział w obchodach Dni Otwartych Funduszy Europejskich	3	1	2	5 640,00						5 640,00		Wodociąg Białostockie Sp.z o.o.	
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
Działanie 1.2 Opracowanie systemu prognoz wpływu zagrożeń klimatycznych z uwzględnieniem rozwoju miasta	Promowanie picia wody z kranu - montaż poidelka ściennego w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku	1	1		5 640,00						5 640,00		Wodociąg Białostockie Sp.z o.o.	
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
														środkami własnymi Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.
Działania organizacyjne														
Działanie 4.1 Planowanie i ochrona korytarzy wentylacyjnych	Wsparcie techniczne systemów informatycznych związanych ze wspomagananiem decyzji (PSP)	1	1	1	8 683,80	13 311,06					8 683,80	13 311,06	Biuro Zarządzania Kryzysowego	
														budżet państwa
														budżet gminy
Działanie 4.1 Planowanie i ochrona korytarzy wentylacyjnych	Wsparcie techniczne systemów informatycznych związanych ze wspomagananiem decyzji (SM)	2	2	1	132 384,90	130 958,10					132 384,90	130 958,10	Biuro Zarządzania Kryzysowego	
														budżet państwa
														budżet gminy
Działanie 4.1 Planowanie i ochrona korytarzy wentylacyjnych	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczeń w zabudowie wynikających z położenia w rejonie obszarów kluczowych dla przepływu mas powietrza na terenie miasta	31	cały rok	cały rok	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	Departament Urbanistyki i Architektury	
														0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych
														0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych

Działanie 4.2 Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury, dostosowanie jej użyteczności dla społeczeństwa.														
Budowa dróg rowerowych (ulic)	25	25	1	25	18	7	7 176 309,51	2 973 781,26	3 044 018,42	1 488 231,26	0,00	0,00	POPW 2014-2020 Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg budżet miasta	Zarząd Dróg Miejskich
Wybudowana/przebudowana kanalizacja deszczowa (ulic)	60	60	6	42	16	26	25 655 595,61	19 165 994,44	10 084 325,59	6 769 241,58	0,00	0,00	POPW 2014-2020, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, POIS 2014-2020, budżet miasta	Zarząd Dróg Miejskich
Powierzchnia zielono-błękitnej infrastruktury na terenie Miasta	1	0	0	3	1	2	321 337,50	78 846,91	321 337,50	78 846,91	0,00	0,00	budżet miasta	Zarząd Dróg Miejskich
Budowa ławendowego parku kieszonkowego													Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej VI. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami Działania 6.3 Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu.	Departament Gospodarki Komunalnej
Działanie 4.3 Instalacja OZE (fotowoltaika)														
ul. Węglowa 7 (dawnej bud.10)				x	x		94 587,00		94 587,00					Zarząd Miasta Komunalnego

Instalacje fotowoltaiczne wraz z dokumentacją.	44	44	44	24 budynki - cały rok	20 budynków - cały rok	4 955 849,96	2 630 135,75	1 365 947,23	2 630 135,75	0	0	budżet miasta / UE	Biurow Zarządzania Efektywnością Energetyczną	
Budowa elektrowni fotowoltaicznej PV - 2MW Oczyszczalnia - dokumentacja		x	x	x	x	41 930,00	2 250,00			41 930,00	2 250,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp.z o.o.	
Działanie 4.4 Termomodernizacja budynków														
Termomodernizacja obiektów oświatowych (PS nr 14, PS nr 47, PS nr 39, PS nr 46, PS nr 68, PS nr 78, ZS nr 16) oraz Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku		x	x			283 326,26	289 933,96	221 364,84	289 933,96			budżet miasta, budżet województwa (61 961,42 zł)	Departament Inwestycji	
Działanie 4.7 Budowa systemu optymalizacji zużycia i dystrybucji wody w mieście														
Zakup i montaż przepływomierza w studzience wodociągowej ul. Sulika		x			x	10 203,58				10 203,58		środki własne Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp.z o.o.	
Sukcesywna modernizacja i rozwój zdalnych odczytów wodomierzy głównych		x		x	x	241 450,00	683 516,00			241 450,00	683 516,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp.z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp.z o.o.	
Działanie 5.2 Techniczne i nietechniczne zabezpieczenie zagrożonych budynków i infrastruktury krytycznej w strefie zagrożenia (powodźmi, osuwiskami itp.)														
Interwencje Straży Pożarnej z przyczyn klimatycznych	21 0	0	0	210	95	115								Biurow Zarządzania Kryzysowego
														realizowane w ramach codziennej służby, budżet państwa

Działanie 5.10 Budowa zbiorników retencyjnych														
	3	3	1	6	4	2	15 216 292,18	683 519,34	648 283,61	311 870,67	0,00	0,00	POPW 2014-2020, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027, POIS 2014-2020, budżet miasta	Zarząd Drog Miejskich
Budowa zbiorników retencyjnych														
Budowa zbiorników retencyjnych				7	5	2	396 022,61	126 669,56	396 022,61	126 669,56			budżet miasta	Departament Inwestycji

 WZ. PREZYDENTA MIASTA

 Rafał Ruchnicki

 ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA